

Labhairt na Filíochta – Feis Maitiú 2021

- 511. “Corn Mac Gabhann Brianach” agus Bonn Airgid**
a} Ar Thrá Caoimhín Ó Conghaile. 2.
b} Mac Eile ag Imeacht Fionnuala Uí Fhlannagáin. 3.
- 512. Bhéarslabhairt 17 mBliana D’Aois Nó Faoina**
a} An Tonn Seán Mac Fheorais. 4.
b} Mí an Mheithimh. Mairtín Ó Direáin. 5.
- 513. Bhéarslabhairt 15 Bliana D’Aois Nó Faoina**
Rogha: Faoileán Micheál Davitt. 6.
Nó: An Ceoltóir Jazz Liam Ó Muirthile. 7.
- 514. Bhéarslabhairt 13 Bliana D’Aois Nó Faoina**
Rogha: An Cat Béaldorais Pilib Ó Brádaigh. 8.
Nó: An Blascaod Mór Anois Máire Áine Nic Ghearailt. 9.
- 515. Bhéarslabhairt 11 Bliana D’Aois Nó Faoina**
Rogha: An tÓzón Máire Áine Nic Ghearailt. 10.
Nó: Fear an Phoist Seán Mac Fheorais. 10.
- 516. Bhéarslabhairt 9 mBliana D’Aois Nó Faoina**
Rogha: Na hAinmhithe C. Mac Lochlainn. 11.
Nó: An Seilide E. Ó Tuathail. 11.
- 517. Bhéarslabhairt 7 mBliana D’Aois Nó Faoina**
Rogha: Eireabaill P. MacConcoille. 12.
Nó: Bábóg Bhríde S. Ó Finneadha. 12.
- 518. Bhéarslabhairt 5 Bliana D’Aois Nó Faoina**
Rogha: Earrach Colm MacLochlainn. 13.
Nó: A hAon, a Dó, a Trí 13.

Cór-Reacaireacht 2021 – To be Confirmed

- 534. Cór-Reacaireacht 12 Bliana D’Aois Nó Faoina**
a} Oíche Nollag. Máire Mhac an tSaoi. 14.
- 535. Cór-Reacaireacht 9 mBlían D’Aois Nó Faoina**
a} Scéilín Brónach L. Ó hAnnaidh. 15.

a}

AR THRÁ

Do sheasas ar thrá
Is chonac an sáile ag líonadh -
Na tonnta go teann ina gceann is ina gceann
Ag teacht chun tíre.
Smaoiníos gur mar sin dúinn
I dtús an tsaoil.
Seasaimid cois trá na beatha
Is chímíd an sáile ag líonadh -
Tonnta na mbliain ina gceann is ina gceann
Ag teacht chun tíre.
Deirimid:
“Dá mbeadh an taoide lán,
Dá dtéadh mo bharc ar snámh
Ní bheadh tír nach bhfeicfeadh mo sheol,
Ní bheadh caladh nach scaoilfinn téad ann,
Ní fhágfainn éacht gan déanamh.”
Seasaimid ag machnamh mar sin,
Dar linn, ala amháin.
Is i rith an ala sin
Líonann is tránn taoide na hóige.
Seasaimid cois trá na beatha
Is chímíd an sáile ag díoscadh
Tonnta na mbliain ina gceann is ina gceann
Ag fágáil tíre.
Deirimid:
“Dá mbeadh an taoide lán arís,
Dá dtéadh mo bharc ar snámh
Ní bheadh tír nach bhfeicfeadh mo sheol,
Ní bheadh caladh nach scaoilfinn téad ann
Ní fhágfainn éacht gan déanamh.”
Nuair a bhíonn deireadh ráite
Seasaimid go huaigneach cois trá
Gan fuaim le clos
Ach búirtheach i gcéin ón taoide,
Ag trá is ag trá is ag trá
Go mbíonn tonn dheireanach ár mbeatha
Spíonta.

Caoimhín Ó Conghaile.

b}

MAC EILE AG IMEACHT

Cuirfimidne chun bóthair arís inniu
Chuig aerfort Bhaile Átha Cliath.
Deireadh an tsamhraidh buailte linn
Mac eile ag imeacht.
Eisean féin a thiománfaidh an carr
Tús curtha ar a thuras fada.
Le mionchomhrá treallach, míloighciúil
Meilfimid an aimsir.

Staidéar ar ríomhtheangacha
A bheidh idir lámha aige
Béarfaidh sé ar an bhfaill
Faoi spalladh gréine i Houston, Texas.
Tar éis slán a chur leis
Agus greim láimhe againn ar a chéile
Pléifimid na buntáistí a bheadh aige thall
Nach mbeadh ar fáil sa bhaile.

Gealgháireach, fuadrach a bheidh
Na stráinséirí inár dtimpeall.
Ní bhacfaimid le cupán caife
Siúlfaimid go dtí an carr go mall.
Deireadh an tsamhraidh buailte linn
Mac eile ag imeacht.

Fionnuala Uí Fhlannagáin.

a}

AN TONN

A thonn mhór thréan na mara
Ar an gcarraig úd thíos ag uanadh,
Is binn liom do dhordán síoraí,
Gidh brónach do bhuan-cheol uaigneach;
I gcónaí ag éirí go beannach
De dhroim na farraige fuaire,
I gcónaí ag cíoradh feamainne,
'S in aghaidh na carraige ag bualadh.

Lean ort, a thonn, ag cáthadh
Lean ort go deo ag éagaoín;
Tá buairt gach croí i do ghlór
Agus brón gach saoil i do ghéimnigh.
Is fada rno chroíse 'na charraig
Agus brón gach saoil i do ghéimnigh.
Is fada mo chroíse 'na charraig
Agus síor-thonn bróin 'na héadan,
Ach druidim mo bhéal an rno rún;
Ní nochtaim d'éinne mo mhéala

Seán Mac Fheorais.

b}

MÍ AN MHEITHIMH

Ní tusa domsa mí an tséin
Ach mí an léin is an duifin,
Ní súilíní gréine a thugair
Ach súilíní cuimhne a fhilleann
Amhail bhainfeá an glas
De chomhad an chroí,
Nó an leac de nead na gcuimhní
Ar thréimhse úd an aoibhnis,
Nuair ba tú im' mheabhairse
Tinte chnámh is laethe meala,
Mí fhéile Choilm is mí Eoin,
Mí fhéile Pheadair is mí Phóil,
Mí an Phátrúin is an rince
Nuair a bhí mo dhaoine sona,
Nuair nach mbíodh ag curach uain
Lobhadh ar dhúirling d'easpa cuain,
Nuair nach mbíodh an leic mhór
Aon Domhnach gan a tionól,
Cuir ar ais, a mhí, an leac,
Is cuir ar an gcomhad an glas.

Máirtín Ó Direáin.

Rogha:

FAOILEÁN

Thíos ar an trá
is an mhaidin ag pléascadh sa chuan,
braithim an bás
an púca im thimpeall go buan:
féach an faoileán uaibhreach
ina bhruscar ar charraig dhubh,
cloisim amhrán uaigneach
i saoirse na farraige.

Bhíodh sé ar snámh
go hard os cionn tonnta ba bhán,
leath a sciatháin
ó Bheanntraí go Dún na nGall
ach tháinig an bád ola sco
trasna na farraige
is líon sé an ciuan cuachach
le fual lucht an airgid.

Féach an faoileán uaibhreach
ina bhruscar ar charraig dhubh,
cloisim amhrán uaigneach
i saoirse na farraige.

Micheál Davitt.

Nó:

AN CEOLTÓIR JAZZ

Níl sa ghealach amuigh anocht
Ach spotsholas eile
A aimsíonn tine dhraíochta
Ina fheadóg mhór;
Scinneann lasracha
Óna gha airgid
Anois le fuadar stoirme,
Éist! ní féidir breith air.
Ní lena chroí amháin
A sheinneann sé
Ach lena chorp iomlán,
Féach! tá taoide rabharta
Ag líonadh a chromáin,
Is nuair a thránn sé
Chím iasc ciúin
In íochtar an aigéin
Agus loinnir an cheoil
Ina shúil.

Liam Ó Muirthile.

Rogha:

AN CAT BÉALDORAIS

Maistín cruthanta é
An cat béaldorais,
Bullaí cruinn ceart
A phiocann ar éiníní.

Ag cur gothaí air féin
Ag bun an ghairdín,
Sínte go sleamhain
Ar nós tíogair nó leoin.

Nuair a fheiceann sé dreoilín
Ar ballchrith ar ghéag
Briseann an dúchas
Trína shúile gan bhréag.

Níl insan seó seo
Ach cluiche gan chiall
Mar is gaiscíoch baoth é
Nár fhoghlaim a cheird.

Ach fós féin is breá leis
An mórchur-i-gcéill
Ag bagairt ar éiníní
Go bhfuil a mbeatha i mbaol.

Pilib Ó Bradaigh.

Nó:

AN BLASCAOD MÓR ANOIS

D'imigh na daoine
Amach chun na míntíre;
Tá'n Blascaod Mór ciúin anois,
Leis féin os cionn na taoide.

Is cuimhin leis páistí beaga
Ag súgradh ar an trá,
Is naomhóga ag iascaireacht
Amuigh go domhain sa bhá.

Daoine ag insint scéalta
Cois tine, mall san oíche,
Ceol a sheinnt ar veidhlín -
Ní chloisfear arís é choíche.

Ach b'fhéidir go bhfuil taibhsí
Ag insint scéal nó dhó
Cois tine ar an mBlascaod,
Faoin saol 'bhí ann fadó.

Máire Áine Nic Ghearailt.

Rogha:

AN tÓZÓN

Mise an t-ózón
Anseo i lár na spéire.
Rinne Dia fadó mé
Chun tusa a shaoradh
Ó iomarca gréine
Agus nithe gránna eile.

Táim ag rá leat
Aire a thabhairt
Dod chomharsanacht.
Don domhan
Mar cónaíonn tú ann
Agus tá sé ag brath ort.

Ná loit rud ar bith
Nár chruthaigh tú.
Glac mo chomhairle
Agus mairfidh tú.
Mairfimid uile
Mar a ceapadh dúinn...

Máire Áine Nic
Ghearailt.

Nó:

FEAR AN PHOIST

Seo chugainn ag feadaíl fear an phoist;
Seo chugainn é aníos an bóthar;
Siúd é anuas dá rothar dubh
Is buaileann ar na doirse;
Siúd é ag lorg ina mhála bán
Aon scéala do na comharsain.
Is pras a chnag ó theach go teach,
Le háthas nó le brón dubh,
Le litir nó beart nó cárta poist
Ó chéin nó ó chóngar;
Is as go brách le fear an phoist
Ag feadaíl siar an bóthar.

Seán mac Fheorais.

Rogha:

NA hAINMHITHE

Féach ar na hainmhithe
Amuigh faoin spéir,
Ag rith is ag léim
Is ag ithe on fhéir.

Ní féidir leo léamh,
Ní féidir leo scríobh,
Ní thagann siad ar scoil,
Níor tháinig ariamh.

Ach bíonn siad sásta
An bhliain go léir
Amuigh sa pháirc
Ag ithe an fhéir.

C. Mac Lochlainn.

Nó:

AN SEILIDE

Is firín beag mise —
Mo theach ar mo dhroim.
Adharca fada
Ag fás amach uaim.

Ithimse glasraí
Go mall is go réidh.
Cóilís don dinnéar
Agus leitís don tae.

Sleamhnaím timpeall
Ar chloch is ar chré.
Anois cé hé mise?
Is seilide mé!

E. Ó Tuathail.

Bhéarslabhairt 7 mBliana D’Aois Nó Faoina

Rogha:

EIREABAILL

Tá eireaball mór ramhar
Ag cangarú,
Is air a shuíonn sé.

Ag béar bán bocht
Tá an t-eireaball is lú,
Nach trua an t-ainmhí é!

Tá eireaball breá fada
Ag madra rua,
Is leis a scuabann sé.

Ach an t-eireaball is fearr
Is ag an moncaí atá,
Is leis a luascann sé -

Ó chraobh go craobh,
Ó chrann go crann,
Ag déanamh spóirt dó féin.

P. Mac Concoille

Nó:

BÁBÓG BHRÍDE

Tá bábóg dheas ag Bríd
A thug a haintín di.
Tá gúna álainn síoda
Agus hata bán uirthi.

Tá leaba aici sa chúinne
Ina mbíonn sí a luí,
Is dúnann sí a súile —
Nach deas an bhábóg í?

“Is tú mo ghrá,” deir Bríd.

“Is tú mo stóirín óg.
Beidh grá agam duit i gcónaí,
Mo bhábóg álainn ó!”

S. Ó Finneadha.

Rogha:

EARRACH

Tús an Earraigh
Bláthanna ag fás,
Ainmhithe óga,
Duilleoga glas',
Laethanta níos faide,
Aimsir níos fearr,
Feirmeoirí ag obair
Ag cur síol arbhair.

Colm MacLochlainn.

Nó:

A hAON, A DÓ, A TRÍ

A haon, a dó, a trí,
Lucha beaga buí,
Ag ithe píosa cáise,
I ngan fhios d'fhear an tí.

Cat mór liath,
Tháinig sé isteach.
Cad é a rinne na lucha?
Rith siad amach!

a}

ANSEO I LÁR AN GHLEANNA

Bhí an tAifreann léite is gach rud déanta,
Bhí pobal Dé ag scaipeadh
Nuair chualamar gleo ag teacht 'nár dtreo
Anseo i lár an ghleanna.

“Cén gleo é siúd ag teacht 'nár dtreo?”
“Sin torann cos na gcapall”.
“Seo chugainn saighdiúirí airm an rí
Anseo i lár an ghleanna.”

Do chas an seanfhear Brian Ó Laoi
Is shiúil i dtreo an tsagairt,
Is chuir sé cogar ina chluais
Anseo i lár an ghleanna.

“Ó a Athair Seán, Ó a Athair Seán,
Seo chugainn na cotaí dearga;
Ní féidir leatsa teitheadh anois
Anseo i lár an ghleanna.

“Tá tusa óg, a Athair Seán,
Táim féin i ndeireadh beatha;
Dean malairt éadaigh liom anois
Anseo i lár an ghleanna.”

Do deineadh malairt gan ró-mhoill
I gcoinne toil an tsagairt,
Is shil sé deora móra bróin
Anseo i lár an ghleanna.

Do ghaibh na Sasanaigh Brian Ó Laoi,
Is d'imigh saor an sagart;
Do chroch siad Brian ar chrann cool ard
Anseo i lár an ghleanna.

Ach mairfidh cáil an tsean-fhir áigh
Fad fhásfaidh féar ar thalamh;
Beidh a scéal á ríomh ag fearaibh Fáil,
Is anseo i lár an ghleanna.

Seán Mac Fheorais.

Cór-Reacaireacht 9 mBliana Faoi D'Aois Nó Faoina

a}

SCÉILÍN BRÓNACH

Tá Micí an-bheag,
Is tá Séimí an-mhór,
Is tá Úlla breátha deasa ar an gcrann;
Arsa Micí beag le Séimí,
“Beimid ocrasach ar scoil,
Is ní ceart na húlla deasa a fhágáil ann.”

Chuaigh Micí Beag in airde,
Fuair sé cabhair ó Shéimí Mór;
Ach bhí máthair Mhicí Bhig taobh thiar den chrann!
Fuair sí bata athar Mhicí,
Thóg an bheirt acu isteach;
is chloisfeá iad ag béiceadh thíos sa ghleann.

Tá Micí an-chiúin,
Is tá Séimí on-chiúin,
Is ní dhéanann siad aon gháire ná aon ghreann;
Tá an bheirt ar scoil arís,
Ach ní féidir leo suí síos —
Is tá úlla breátha deasa ar an gcrann.

L. Ó hAinmídh.